

č. 43

prosinec 2017

PAVOUK

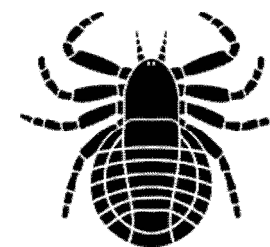
Zpravodaj České arachnologické společnosti

ISSN 1804-7254

OBSAH

Pavouci České republiky	3
Velké dobrodružství: <i>Physocyclus globosus</i> (Taczanowski, 1874) zavlečen do Evropy	4
Revize třesavek <i>Pholcus phalangoides</i> v Národním muzeu	5
Pavouci v hledáčku šotoušů* – <i>Holocnemus pluche</i> na „hlaváku“	8
Slíďák tatarský (<i>Lycosa singoriensis</i>) na Šumavě!	11
Zajímavý nález dvou druhů rodu <i>Acantholycosa</i> na jedné mýtině	12
Do třetice <i>Araneus saevus</i> , aneb jak je to s historicky druhým nálezem křížáka stromového u nás 13	
<i>Pardosa maisa</i> – slíďák slaništní?	14
Rodinná dovolená v Beskydech	15
Spojení arachnologie a kultury	16
Významné nálezy pavouků z ČR III./ Remarkable records of spiders from Czech Republic III.	16
Hrabalky (Pompilidae) rodu <i>Anoplius</i> – specialisté na lov pavouků	17
Překvapení pod mikroskopem	21
30 th European Congress of Arachnology	22
115. arachnologický seminář Brno 2017	23
Šplh po vlákně	24
Arachnologický zpravodaj	26
Česká bibliografie 2017	29
Britská bibliografie – The Newsletter 139	30
Pokyny pro autory	32

Pavouci České republiky

Spiders of the Czech Republic. *Collinsia inerrans* (O. Pickard-Cambridge, 1885) represents a new record for Czechia. *Pholcus alticeps* Spassky, 1932 and *Physocyclus globosus* (Taczanowski, 1874) were newly introduced. Up to 31 December 2017, we included 875 spider species in the arachnofauna of the Czech Republic. Ten species are introduced and found in extraordinary warm places – greenhouses in zoological and botanical gardens, and insectaria (or only in one place till now) only; they are registered separately.

PRÓSZYŃSKI (2017) publikoval revizi rodu *Sitticus* (Salticidae), změny jsou podchyceny ve *World Spider Catalog 18.0**

Sitticus distinguendus (Simon, 1868) → *Attulus distinguendus* (Simon, 1868)
Sitticus penicillatus (Simon, 1875) → *Attulus penicillatus* (Simon, 1875)
Sitticus saltator (O. Pickard-Cambridge, 1868) → *Attulus saltator* (O. Pickard-Cambridge, 1868)
Sitticus caricis (Westring, 1861) → *Sittiflor caricis* (Westring, 1861)
Sitticus floricola (C. L. Koch, 1837) → *Sittiflor floricola* (C. L. Koch, 1837)
Sitticus rupicola (C. L. Koch, 1837) → *Sittiflor rupicola* (C. L. Koch, 1837)
Sitticus zimmermanni (Simon, 1877) → *Sittiflor zimmermanni* (Simon, 1877)
Sitticus dzieduszyckii (L. Koch, 1870) → *Sittisax dzieduszyckii* (L. Koch, 1870)
Sitticus saxicola (C. L. Koch, 1846) → *Sittisax saxicola* (C. L. Koch, 1846)

BREITLING (2017) dospěl studiem DNA k závěru, že vydělit z tak homogenního rodu, jako je rod *Micaria*, několik druhů do rodu *Arboricaria*, je nesprávné. Naše dva druhy se tedy vracejí zpět do rodu *Micaria* (jak je podchyceno ve *World Spider Catalog 18.5***).

Arboricaria sociabilis (Kulczyński, 1897) → *Micaria sociabilis* Kulczyński, 1897
Arboricaria subopaca (Westring, 1861) → *Micaria subopaca* Westring, 1861

Novým druhem pro Českou republiku je *Collinsia inerrans* (O. Pickard-Cambridge, 1885). Dolany nad Vltavou – Debrno (50.2195°N, 14.3161°E, kvadrát 5751), 1.6.2017, 1 ♀, leg. A. Háková, det. & coll. O. Machač. Smyk osluněného trávníku v kulturní krajině. Výskyt druhu je znám ze všech okolních zemí, NENTWIG *et al.* (2017) dokonce uvádějí, že se šíří.

Pholcus alticeps Spassky, 1932 (HULA 2017) a *Physocyclus globosus* (Taczanowski, 1874) [viz článek v tomto čísle (RŮŽIČKA & HULA 2017)] představují dva nové zavlečené druhy.

Ke konci prosince 2017 evidujeme z území Česka **875** domácích a zdomácnělých druhů pavouků a deset druhů zavlečených, dosud nezdомácnělých, vyskytujících se výhradně v přetápěném prostředí skleníků zoologických a botanických zahrad a v chovech bezobratlých (či zatím na jediném místě).

BREITLING R. 2017: Public DNA barcoding data resolve the status of the genus *Arboricaria* (Araneae: Gnaphosidae). *Arachnol. Mitt.* **54**: 24–27.

HULA V. 2017: Nový druh třesavky pro území České republiky, aneb další synantrop za dveřmi (nebo před)? *Pavouk* **42**: 4–6.

NENTWIG W., BLICK T., GLOOR D., HÄNGGI A. & KROPF C. 2017: *Spiders of Europe*. Natural History Museum Bern, online at www.araneae.unibe.ch (November 2017).

PRÓSZYŃSKI J. 2017: Revision of the genus *Sitticus* Simon, 1901 s. l. (Araneae: Salticidae). *Ecol. Mont.* **10**: 35–50.

RŮŽIČKA V. & HULA V. 2017: Velké dobrodružství: *Physocyclus globosus* (Taczanowski, 1874) zavlečen do Evropy. *Pavouk* **43**: 4–5.

* *World Spider Catalog 18.0*. Natural History Museum Bern, online at <http://wsc.nmbe.ch> (June 2017).

** *World Spider Catalog 18.5*. Natural History Museum Bern, online at <http://wsc.nmbe.ch> (October 2017).

Vlastimil Růžička

Velké dobrodružství: *Physocyclus globosus* (Taczanowski, 1874) zavlečen do Evropy

***Physocyclus globosus* (Taczanowski, 1874) introduced to Europe.** Several females of *Physocyclus globosus* were recorded in laboratories of Faculty of Science, University of South Bohemia in České Budějovice, Czech Republic.

Při shánění podkladů pro souhrnný dodatek k našim pavoukům za posledních deset let jsem (VR) v červnu tohoto roku požádal Roberta Rozwałku o separát týkající se zavlečených, synantropních druhů v Polsku. Robert mi své separáty na toto téma v pdf-formátu poslal a do vzkazu připsal: „Ověřte si data o výskytu druhů rodu *Pholcus* v České republice. V Polsku je 95 % záznamů o *P. phalangioides* ve skutečnosti *P. alticeps*. *Pholcus alticeps* je běžný například v městečku Kudowa Zdrój poblíž českých hranic.“

Tak to byl šok. Nikdy jsem jméno *P. alticeps* neslyšel. Všechny ty velké třesavky, které v budovách během posledních desetiletí nahradily naši třesavku sekáčovitou, máme za třesavku velkou, *Pholcus phalangioides*. Kudowu Zdrój ovšem znám, to je kousek od Náchoda!

Že se nová třesavka našla už i u nás, o tom nás Vláda Hula neprodleně informoval (HULA 2017). Tak to trochu nakoukat a všechno přeuresčit. Své první exempláře jsem ve sbírce nenašel – aha, ty putovaly na Přírodovědeckou fakultu ve sklenici s běžnými druhy, aby se měli studenti na co koukat. Robert Tropek mi napsal, že sklenice je ve sbírkách. I požádal jsem Oldu Nedvěda z katedry zoologie, jestli bych materiál mohl vidět. To se nedá nic dělat. To už jsme řešili nejednou, třeba když se v materiálu běžného druhu *Pardosa lugubris* skrývaly další dva druhy (*P. alacris* a *P. saltans*). Olda mi přinesl i epruvetu plnou svých třesavek, které jen tak doma či v práci sebral pro studenty.

I znáte to – zamotané dlouhé nohy, moc jsem se s tím rozmotávat nemínil. Makadlo je moc složité, měl jsem nakoukanou epigynu *P. phalangioides*, tak jsem to v té změti prohlížel.. A najednou civím na nápadnou, ale naprosto jinou epigynu. Tak jsem ty nohy rozmotal. Čtyři samičky při bližším pohledu jiného druhu. Menší než *P. phalangioides*, vysoký, oválný zadeček, snovací bradavky jsou posunuty hned za epigastrální rýhu. No tak asi *Psilochorus simoni*, ne? Nikdy jsem ho neviděl, ale podle klíče by to měl být evidentně on. Jediný druh toho rodu v Evropě. Tak si ho najdu na internetu – a on další šok. Epigyna mých exemplářů, velmi nápadná epigyna, je úplně jiná! Nápadně mohutná, vysoká, trojúhelníková, vepředu s výrazným

výstupkem, který je při pohledu zezadu dvouvrcholový (stáhněte si na WSC níže zmíněný článek). Nic takového evidentně v Evropě nemá co dělat!

Nejdříve jsem Oldu zkoušel, jestli to není žert, jestli to odněkud nepřivezl. On že ne. Ovšem kde přesně tu směs v průběhu let posbíral, tak za to hlavu na špalek dát nechtěl. Ale je to muž akce. Druhý den mi zavolał, že má živou samičku. Chytil ji „normálně“ u stropu nad oknem. Ve své pracovně na Přírodovědecké fakultě Jihočeské univerzity, v budově B; můžete to tam znát ze Zoologických dnů.

Naštěstí jsme (VH) v dobrých kontaktech se světovou jedničkou přes třesavky, Bernhardem Huberem, kterému jsme dva kousky poslali. To neuvěřitelné zvíře je *Physocyclus globosus* (Taczanowski, 1874). Bernhard ho dobře zná, věnoval mu samostatnou studii (HUBER & EBERHARD 1997). Druh je původem ze Severní Ameriky, byl ovšem již zavlečen do téměř celého světa – Afrika, Čína, Japonsko, Filipíny, Indonésie, Austrálie, tichomořské ostrovy (*World Spider Catalog**). Nález O. Nedvěda na Přírodovědecké fakultě Jihočeské univerzity je prvním nálezem tohoto druhu i prvním nálezem rodu *Physocyclus* v Evropě!

U nás je druh zatím znám pouze z jediné budovy, takže ho zařadíme mezi druhy zavlečené, ale zatím nezdomácnělé. Ovšem potenciál šíření třesavek je – jak všichni víme – obrovský.

Zkrátka prohlédněte úplně všechny třesavky z budov. Kromě *Pholcus opilionoides*, *Pholcus phalangioides*, *Holocnemus pluchei* a *Psilochorus simoni* to mohou být i *Pholcus alticeps* nebo *Physocyclus globosus*. Žádné údaje z posledních let, zvláště údaje založené pouze na pozorování či fotografiích, nelze brát vážně.

HUBER B. A. & EBERHARD W. G. 1997: Courtship, copulation, and genital mechanics in *Physocyclus globosus* (Araneae, Pholcidae). *Can. J. Zool.* **74**: 905–918.

HULA V. 2017: Nový druh třesavky pro území České republiky, aneb další synantrop za dveřmi (nebo před)? *Pavouk* **42**: 4–6.

* *World Spider Catalog* 18.5. Natural History Museum Bern, <http://wsc.nmbe.ch> (October 2017).

Vlastimil Růžička & Vladimír Hula

FAUNISTIKA

Revize třesavek *Pholcus phalangioides* v Národním muzeu

Pholcus phalangioides in the National Museum revised. All historical material belongs to *P. phalangioides* (see Tab.). The only record of *P. alticeps* comes from a recent collecting.

V minulém čísle Pavouka nás Vláda HULA (2017) vyzval k revizi materiálu druhu *P. phalangioides* (Fuesslin, 1775), abychom ověřili, zda se mezi ním náhodou neskrývá dosud přehlížený druh *P. alticeps* Spasski, 1932. Zrevidoval jsem tedy jak dosavadní sběry třesavky *P. phalangioides* v naší veřejnosti nejznámější sbírkotvorné instituci, tak i materiál, který je teprve připravený ke zpracování a evidenci. Výsledek je uvedený v tabulce. Všechny historické sběry náleží druhu *P. phalangioides*, a to včetně prvnázezu tohoto druhu (**obr. 1**) ze zelinářství v Semilech (BUCHAR 1962; KŮRKA & BUCHAR 2011). Jediný materiál druhu *P. alticeps* uložený v Národním muzeu (**obr. 2**)

jsem letos nasbíral já v Zoocentru Srdov (okr. Litoměřice). Zde se třesavka *P. alticeps* vyskytovala společně s naší původní třesavkou *P. opilionoides* (Schrank, 1781).

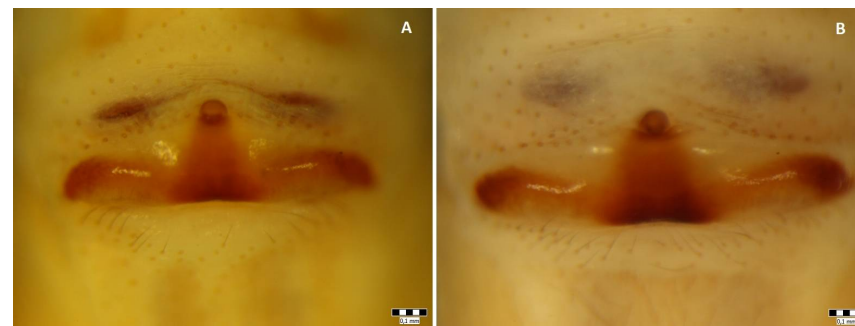
Předložená práce vznikla za finanční podpory Ministerstva kultury v rámci institucionálního financování dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace Národní muzeum (DKRV 2017/15, 00023272).

BUCHAR J. 1962: Beiträge zur Arachnofauna von Böhmen I. *Acta Univ. Carolinae – Biologica* **1962** (1): 1–7.

HULA V. 2017: Nový druh třesavky pro území České republiky, aneb další synantrop za dveřmi (nebo před?). *Pavouk* **42**: 4–6.

KŮRKA A. & BUCHAR J. 2011: Pavouci (Araneae) údolí Jizery v okolí Semil. *Sborn. Severočes. Muz. – Přír. Vědy* **29**: 107–135.

Petr Dolejš

Obr. 1: A, B – prvnázezu *Pholcus phalangioides*, epigyny dvou samic nalezených v Semilech, 1959 (foto P. Dolejš) / A, B – epigynes of *Pholcus phalangioides*, the two females collected for the first time in Czechia, Semily, 1959 (photo P. Dolejš)

Obr. 2: *Pholcus alticeps* ze Zoocentra Srdov, 2017, A – epigyne, B – makadlo (foto P. Dolejš) / *Pholcus phalangioides* collected at the Zoological Centre in Srdov, 2017, A – epigyne, B – palp (photo P. Dolejš)

Revidovaný materiál třesavek *Pholcus phalangioides* v Národním muzeu / Revised material of *Pholcus phalangioides* deposited in the National Museum in Prague
SK = Slovakia; *Pa* = *Pholcus alticeps*; *Po* = *Pholcus phalangioides*

Evidenční číslo / Inventory No.	Druh / Species	Jedinci / Specimens	Datum / Date	Lokalita / Locality	Kvadrát / Grid square	Lgt
P6d-41/2012/Y146	<i>Po</i>	2 FF	VII.1959	Semily	5358	J. Buchar
P6A 661/9	<i>Po</i>	5 MM, 2 FF, 1 J	12.XI.1961	Krupina (SK)	7680	F. Miller
P6A 661/8	<i>Po</i>	1 M, 1 F	13.VI.1963	Lučenec (SK)	7683	F. Miller
P6d-41/2012	<i>Po</i>	1 F	6.V.1965	Veselí nad Lužnicí	6854	J. Buchar
P6d-41/2012/2759	<i>Po</i>	1 M	29.VIII.1973	Sušice	6747	J. Buchar
P6A 661/7	<i>Po</i>	1 M	10.XII.	Choceň	5963	F. Miller
P6d-41/2012/14294	<i>Po</i>	1 M	V.1991	Kamenice	6053	J. Buchar
P6d-41/2012/22177	<i>Po</i>	1 M	I.1999	Kamenice	6053	J. Buchar
sine	<i>Po</i>	1 F, 7 JJ	5.I.2008	Žleby	6158	P. Dolejš
sine	<i>Po</i>	1 F	31.V.2008	Žleby	6158	P. Dolejš
sine	<i>Po</i>	2 FF	VII.–VIII.2008	Žleby	6158	P. Dolejš
P6A 5426	<i>Po</i>	1 M	29.VII.2010	Miřejovice	5450	M. Jeřábek
P6d-41/2012/26506	<i>Po</i>	1 F		Kamenice	6053	J. Buchar
sine	<i>Po</i>	2 MM, 6 JJ	18.–19.VI.2011	Žleby	6158	P. Dolejš
P6d-41/2012/26850	<i>Po</i>	1 M		Kamenice	6053	J. Buchar
P6d-41/2012/26853	<i>Po</i>	1 M		Kamenice	6053	J. Buchar
P6A 6630	<i>Po</i>	2 M	10.II.2013	Praha 6 – Petřiny	5952	P. Dolejš
P6A 6014	<i>Po</i>	1 F	25.IX.2013	Starý Brunst	6845	I. Hradská
P6A 5889	<i>Po</i>	2 FF, 3 JJ	29.XI.2014	Praha 5 – Smíchov	5952	P. Dolejš
P6A 6623	<i>Pa</i>	4 MM, 5 FF, 2 JJ	17.VIII.2017	Liběšice – Srdov	5451	P. Dolejš
P6A 6625	<i>Po</i>	1M, 3 FF	27.IX.2017	Chyňava	5950	P. Dolejš
P6A 6628	<i>Po</i>	1 M	7.X.2017	Stará Boleslav	5754	P. Dolejš
P6A 6631	<i>Po</i>	4 MM, 7 FF	12.XII.2017	Praha 15 – Hostivař	5953	J. Cepák, P. Klvaňa
P6A 6632	<i>Po</i>	1 M	15.XII.2017	Praha 9 – Horní Počernice	5853	H. Copková
P6A 6633	<i>Po</i>	1 F	18.XII.2017	Praha 6 – Petřiny	5952	P. Dolejš

Pavouci v hledáčku šotoušů* – *Holocnemus pluche* na „hlaváku“

Holocnemus pluche found at the main railway station in Prague. The species was documented for the third time in the Czech Republic. Several specimens in webs were recorded in a shop window at the main railway station in Prague, 4 September 2017, observed by O. Korábek, det. P. Dolejš.

Kolik máme u nás druhů třesavek? Zdánlivě jednoduchá otázka, na kterou bychom ještě na přelomu milénia odpověděli: „No přeci dvě, *Pholcus opilionoides* (Schrank, 1781) a eusynantropní *P. phalangioides* (Fuesslin, 1775)“. To platilo až do roku 2002, kdy Vláda Hula objevil třetí třesavku, *Psilochorus simoni* (Berland, 1911) (Růžička 2011). Čtvrtým druhem třesavky byl *Holocnemus pluche* (Scopoli, 1763), kterou vyfotografoval Karel Maršík v roce 2009 (Růžička 2011). V roce 2016 následoval nález pátého druhu, *Modisimus culicinus* (Simon, 1893), opět Vládou Hulou a opět v Praze, tentokrát v Zoo (HULA 2016). Předposledním přírůstkem do čeledi Pholcidae se u nás stal *Pholcus alticeps* Spassky, 1932, o kterém letos referoval, jak jinak, opět Vláda HULA (2017). A aby toho letos nebylo málo, druh *Physocyclus globosus* (Taczanowski, 1874) z Českých Budějovic (Růžička & HULA 2017) je nový nejen pro naši republiku, ale rovnou pro celou Evropu. Odpověď tedy zní sedm!

Ale jak je to s jejich rozšířením? Se situací u prvních dvou druhů jsme obeznámeni všichni, naopak poslední tři druhy jsou u nás příliš krátce, takže jsou zatím známy jen z jediné lokality. O (zatím) posledním nálezu *P. simoni* podal zprávu DOLEJŠ (2015). Druhý autor tohoto příspěvku upozoroval 4.9.2017 za výlohou obchodu „Tiger“ v dolní hale pražského hlavního nádraží neobvykle pestře zbarvenou třesavku s černým sternem. Ihned zalarmoval prvního autora, který se na dané místo ještě tentýž den vypravil a třesavku identifikoval jako *H. pluche* (**obr. 1**). Bohužel nebylo možné sebrat dokladový materiál, protože pavouci byli sice za výlohou obchodu, každému na očích, ale do výlohy se ani z obchodu nedalo dostat bez demontování vestavěné reklamy. Této nedosažitelnosti třesavky plně využily a vybudovaly si ve svém (byť zřejmě dočasném) přístřeší hned několik vypouklých sítí (**obr. 2**). Otázkou zůstává, nakolik bude tato populace trvalá, resp. zdali se pavouci stačí rozšířit dříve, než jejich existenci ukončí uklízeč četa.

Holocnemus pluche byl poprvé nalezen v Praze – Hloubětíně v roce 2009, pak až Radkem Šichem několikrát v průběhu roku 2014 v brněnském Bauhausu (ŠICH 2014). Populace na pražském „hlaváku“ tedy představuje třetí výskyt druhu v ČR. Později byla tato třesavka nalezena ještě v areálu jedné firmy v Prostějově, kde se také rozmnožila (viz titulní foto). Kromě samovolného rozšíření v Praze a Brně je pak ještě nutno připočítat umělé vysazení v experimentálním skleníku Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, na základě kterého byla popsána snovací aktivita a kleptoparazitismus této třesavky (HAJER 1995; HAJER & ŘEHÁKOVÁ 2003).

* obdivovatel hromadné (kolejové) dopravy, z angl. shoot = přen. fotografovat

DOLEJŠ P. 2015: Pavouci v bytech aneb jak na *Psilochorus simoni*. *Pavouk* 39: 18–19.

HAJER J. 1995: Notes on spinning activity and the way of life of the spiders *Cyrtophora citricola*, *Argyrodes gibbosus* and *Holocnemus pluche*. In Růžička V. (ed.), *Proceedings of the 15th European Colloquium of Arachnology*. Institute of Entomology, České Budějovice, pp. 84–88.

HAJER J. & ŘEHÁKOVÁ D. 2003: Spotted dome-shaped webs of the pholcids *Crossopryza* sp. and *Holocnemus pluche* (Araneae: Pholcidae). *Bull. Br. arachnol. Soc.* 12 (8): 345–354.

HULA V. 2011: Něco málo ze ZOO Praha: *Modisimus culicinus* (Simon, 1893). *Pavouk* 41: 10–11.
HULA V. 2017: Nový druh třesavky pro území České republiky, aneb další synantrop za dveřmi (nebo před?). *Pavouk* 41: 4–6.
RŮŽIČKA V. 2011: Pavouci České republiky. *Pavouk* 31: 2–3.
RŮŽIČKA V. & HULA V. 2017: Velké dobrodružství: *Physocyclus globosus* (Taczanowski, 1874) zavlečen do Evropy. *Pavouk* 43: 4–5.
ŠICH R. 2014: *Holocnemus pluche* (Scopoli, 1763) a *Uloborus plumipes* (Lucas, 1846) v Brně. *Pavouk* 36: 11–12.

Petr Dolejš & Ondřej Korábek

Obr. 1: Třesavka *Holocnemus pluche* v síti (foto P. Dolejš) / *Pholcid Holocnemus pluche* in its web (photo P. Dolejš)

Obr. 2: Síť *Holocnemus pluche* ve výkladní skříně (foto P. Dolejš) / *Webs of Holocnemus pluche* at the shop window (photo P. Dolejš)

Slíďák tatarský (*Lycosa singoriensis*) na Šumavě!

To mi tak v Messengeru na Facebooku přistála zpráva od člověka, kterého jsem neznal (Jakub Mára), s prosbou o identifikaci pavouka. Prý by to měla být nějaká *Alopecosa*. Kouknu na fotku a vidím, že to *Alopecosa* rozhodně není, že se totiž jedná o slíďáka tatarského. Dokonce i moje žena nakouknuvší mi přes rameno hned hlásila: „Toho pavouka znám, takového jsme měli doma...“ Okamžitě jsem zjišťoval, odkud fotka, potažmo pavouk je, a odpověď mě velice zarazila – Horní Vltavice, Šumava (48°57'27.31"N, 13°45'32.25"E). Fotil to jeho bratr v červenci u nich na zahradě.

Fotku jsem hned přeposlal Ondrovi Machačovi a Vláďovi Hulovi. Ondra navrhoval možnost, že byl pavouk přivezen někým z jihu do nějakého kempu poblíž. Sondoval jsem tedy, jak daleko je nějaký kemp a údajně nejbližší je cca 40 km, což tuto možnost poněkud nahlodává. Když jsme ale nakousli možnost, že jde o zavlečeného jedince, tak Jakub odepsal, že sousedé jsou Slovinci a často jezdí na Slovensko, a navíc nedaleko bydlí řidič kamionu, který jezdí po celé Evropě.

Záhada „singorky“ na Šumavě je tak nejspíš vyřešena...

Radek Šich

Lycosa singoriensis z Horní Vltavice (foto Tomáš Liprenský)

Zajímavý nález dvou druhů rodu *Acantholycosa* na jedné mýtině

Rod *Acantholycosa* je v České republice zastoupen pouze dvěma druhy, *A. norvegica sudetica* a *A. lignaria*. Oba se liší v tom, kde žijí. Jeden obývá obnažené sutě a druhý popadané kmeny stromů. Nálezy obou jsou z různých míst v republice, *A. lignaria* spíše z hor a podhůří, *A. norvegica sudetica* kromě subalpínské zóny i z nížin. Jedná se o druhy výrazně.

V roce 2017 jsem se potuloval trochu častěji v Brdech a shodou náhod jsem se dostal i do přírodní rezervace Na skalách [sic!]. Nádherné místo, když je ovšem najdete. Většina rezervace je bývalá produkční smrčina na ortorulách, tedy smrčina je spíše umírající a je zde velký podrost borůvčí. Leč, na severních svazích kopce stejnojmenného vrcholu Na Skalách (744 m n.m.) se nalézají zčásti zazemněné sutě obklopené tajgou a tundrou. Prostě ráj. Sutě jsou ohraničeny umírajícími smrkem a borovicemi, které jsou zhusta porostlé lišejníky, níže po svahu obrovské smrky, popadané jeden přes druhý a níže kousíček temného bukového pralesa. V popadaných smrcích jsou jakési pokusné plochy (oplocenky), ale stejně mi to nedalo a musel jsem tam vlézt. A ejhle, slíďák! No, jak to u těchto potvůrek bývá, blbě se loví. Jednoho jsem chytl a že druhého si vyfotím. Prd, druhý nebyl. Ale i tak radost velká – *A. lignaria*. Suť je nedaleko, je to hned další můj cíl. Tam jsem běhat nic neviděl, ale dal jsem zde pasti s tím, co kdyby. A bylo! Taky jedna samička, velikánská *A. norvegica sudetica*. Vzdálenost od sebe 50 metrů. No, je to krásné místo s krásným loveckým zážitkem. Přeji vám takových do dalšího roku mnoho!

Vladimír Hula

Pohled od kmenů s výskytem *Acantholycosa lignaria* směrem k suti, kde žije *Acantholycosa norvegica sudetica*, PR Na skalách [sic!], CHKO Brdy (foto V. Hula)

Do třetice *Araneus saevus*, aneb jak je to s historicky druhým nálezem křížáka stromového u nás

Letos v říjnu mi na mail webových stránek o křížácích <http://araneidae-cz.sweb.cz/> zaslal fotograf Jiří Bohdal snímek adultního samce křížáka *Araneus saevus*. Pavouk byl zachycen v roce 2010 asi 1,5 km severozápadně od Modravy na Šumavě. Jedná se tedy o chronologicky druhý dokumentovaný nález tohoto druhu jak na Šumavě, tak na území ČR. Připomeňme si, že první nález pochází až z roku 1971 (Kůrka 1981). Teprve od roku 2015 je v okolí Horské Kvildy pozorována stabilní populace (Kroc 2015; Růckl 2016). Z letošních nálezů uvedu ten nejzajímavější, kdy jsme s Petrem Dolejšem a Václavem Krocem v červenci ulovili mládě *A. saevus* na okraji lesa jen asi 80 metrů od horskokvildského obecního úřadu. Jsem zvědavý, jestli se v příštích letech podaří nalézt další jedince *A. saevus* nejen na Šumavě, ale třeba i v jiných pohořích.

KŮRKA A. 1981: Nálež křížáka *Araneus saevus* (L. Koch, 1872) v Čechách (Araneida: Araneidae).

Čas. Nár. Muz., Řada přírodověd. 150: 55–57.

KROC V. 2015: Nálež *Araneus saevus*. *Pavouk* 39: 12–13.

RŮCKL K. 2016: Křížáci *Araneus saevus* a *Araneus nordmanni* na Šumavě. *Pavouk* 41: 16–18.

Kryštof Růckl

Dospělý samec *Araneus saevus* zachycený SZ od Kvildy (foto J. Bohdal)

Prosba

Vážení a milí kolegové z ČAS, kdybyste v příští sezoně při arachnologických průzkumech nebo jen čistou náhodou narazili na živého jedince křížáka *Gibbaranea omoeda* nebo *Gibbaranea gibbosa* jakéhokoliv pohlaví a stadia, prosím, informujte mě o tom emailem či SMS zprávou. Já vám obratem zašlu instrukce, kam živého pavouka poslat. Děkuji za spolupráci.

Kryštof Růckl (krystof.ruckl@gmail.com)

Pardosa maisa – slíďák slaništní?

V několika posledních letech nám přibývají nálezy slíďáka slaništního (*Pardosa maisa*), považovaného dosud na našem území za halofilní druh, žijící vzácně pouze v NPR Slanisko u Nesytu. Poněkud překvapivě se však nejedná pouze o nové lokality na jihomoravských slaniscích, nýbrž i v jiných biotopech, jako jsou mokřadní, střídavě vlhké až slatinné louky, podobně jako např. v Maďarsku (SZINETÁR & GUITPRECHT 2001).

Pardosa maisa byla popsána roku 1982 z boreálních vrchovišť ve Finsku, avšak již předtím byla nalezena u nás v materiálu z průzkumu rákosin na pobřeží rybníka Nesyt (MILLER & OBRTEL 1975). Na existenci tohoto „neznámého slíďáka z území jižní Moravy“ upozorňoval v r. 1978 rovněž prof. Buchar ve svém příspěvku v Arachnologickém spravodaji (BUCHAR 1978).

Námi nově objevenými lokalitami druhu *Pardosa maisa* jsou PR Slanisko Novosedly a PR Slanisko Dobré Pole (JELÍNEK 2015), kde jsou však podle našich průzkumů populace slíďáka slaništního velmi slabé. Naopak nečekaně velmi početná populace byla zjištěna na zanikajícím slanisku u Nového Přerova (KŘIVAN *et al.* 2012).

V letošním roce byl slíďák slaništní nalezen na dalších dvou lokalitách. Nejprve byla středně početná populace objevena při průzkumu arachnofauny mokřadní louky nedaleko Mutišova u Slavonic (leg. *et det.* A. Jelínek, obr.), která představuje zřejmě poslední fragment střídavě vlhkých až slatinných luk v regionu. Zároveň byla bohatá populace tohoto druhu zjištěna v EVL Podmolí – Strouha na okraji NP Podyjí (leg. *et det.* T. Krejčí), kde se nachází částečně kulturní luční porosty s rákosinou a zbytky vlhkých pcháčovských luk. Podrobnější údaje k výskytu slíďáka slaništního na našem území byly zmíněny v příspěvku na nedávném arachnologickém semináři v Brně a budou též obsahem chystaného článku v časopise *Thayensia*.

BUCHAR J. 1978: Neznámý slíďák z území jižní Moravy. *Arachnologický spravodaj* 3: 1–2.

JELÍNEK A. 2015: Arachnologický průzkum fauny pavouků (Araneae) přírodních rezervací Slanisko Novosedly a Slanisko Dobré Pole. – Depon. in: Krajský úřad Jihomoravského kraje, Brno, 8 pp.

KŘIVAN V., JELÍNEK A., NĚMEC R. & REITER A. 2012: *Závěrečná zpráva k provedenímu průzkumu vybraných lokalit v oblasti Znojemska*. Dep. in: Krajský úřad Jihomoravského kraje, 114 pp.

MILLER F. & OBRTEL R. 1975: Soil surface spiders (Araneidea) in terrestrial reed swamp in southern Moravia (Czechoslovakia). *Acta Entomol. Bohemoslov.* 72: 272–285.

SZINETÁR C. & GUITPRECHT G. 2001: *Pardosa maisa* Hippa & Mannila, 1982 from Hungary (Araneae, Lycosidae). *Folia Muz. Hist. – Natur. Bakon.* 17: 87–96.

Aleš Jelínek & Tomáš Krejčí

Mokřadní louka u Mutišova, nová lokalita slíďáka *Pardosa maisa* (foto A. Jelínek)

Rodinná dovolená v Beskydech

Třinec, čtverec 6377, 8.7.2016

Na loňské dovolené v Beskydech jsem sem tam něco sebral, převážně nic zajímavého, ale jeden druh mi udělal vážně radost – *Sittiflor rupicola*, a dokonce ve čtvrtci s jediným záznamem, který jsem sám přidal teprve předchozího dne. Spolu s nálezem samice druhu *Parasteatoda tabulata*, kterou jsem objevil den před tím, to byla z arachnologického hlediska úspěšná dovolená. Kamarádka, u které jsme na dovolené nocovali, trvala na tom, že jim musím prošmejdít sklep, protože ho mají „plný pavouků“. Převážně šlo o druh *Pholcus phalangioides*, ale byla tam i *Tegenaria domestica* a *Eratigena atrica*. Co mě docela překvapilo, byl pod stropem visící dospělý samec druhu *Episinus angulatus*, kterého bych tedy ve sklepě nečekal, a hlavně u sklepního okna dlela samice druhu *Parasteatoda tabulata*. Právě se ke mně dostala přes Facebook fotka také od Příbrami (obec Obecnice), na které je nejspíš také *P. tabulata*, vyskytující se tam, dle nálezce, v desítkách kusů, takže nejspíš je jen přehlížená. Následující den jsme byli na výletě na Javorovém vrchu nedaleko Třince, když mi na noze přistála juvenilní *Araniella alpica*. O kousek dál jsem našel dospělou samici tohoto druhu. Dosud jsem je nikdy nefotil, takže jsem z nich měl radost, ovšem v kamenité suti naproti chaty Horské služby na mě čekalo lepší překvapení. Tato suť se rozkládá na pouhých pár metrech čtverečních, ale je v ní velice živo – téměř pod každým druhým kamenem byla pavučinová hnízda, ze kterých hbitě vylézaly skákavky – *Sittiflor rupicola*. Podle databáze je známa jen z Krkonoš, v atlasu jsou zmíněny nálezy z Radhoště, tak si k tomu můžeme přidat i Javorový vrch.

Spojení arachnologie a kultury

Hodonín, čtverec 7168, 21.8.2014

Na hodonínském hudebním festivalu Made of Metal jsem na plachtě PRESS stanu sebral zajímavě zbarveného listovníka, čímž jsem vyloudil úsměv na rtech u kolegů fotografů. Jako správný nadšenec totiž mám pořád po kapsách epruvetky, což ne každý chápe. Doma jsem pak pavouka nafotil a zapomněl na něj. Jaké bylo mé překvapení, když jsem o nějaký rok později listoval tehdy novým atlasem Pavouků České republiky a mezi listovníky uviděl fotku, která velmi připomínala pavouka z festivalu. Našel jsem ho na fotkách z archivu a opravdu se jedná o *Philodromus histrio*.

Libochovice, čtverec 5550, 6.8.2016

Během dovolené ve Velvarech u Oty Zimmermanna jsme cestovali po okolních zajímavostech. Jednou z nich byl zámek v Libochovicích. Během čekání na začátek prohlídky jsem obcházel zámecké nádvoří a hledal, co kde najdu. Krom velkého množství křížáků *Zygiella atrica* jsem našel i zajímavého pavouka – snovačku *Sardinidion blackwalli*. Byla schovaná obdobně jako křížáci rodu *Zygiella* v pavučinovém krytu v rohu výklenku dveří.

Radek Šich

Významné nálezy pavouků z ČR III./ Remarkable records of spiders from Czech Republic III.

Clubiona saxatilis L. Koch, 1867: Bílá, 49.4001N, 18.4130E (6576), louka nad NPR Salajka, 840 m n. m., 1 ♂, smyk, 14.9.2017, leg. et det. et coll. J. Dolanský. Jedná se teprve o pátý čtverec s výskytem tohoto druhu. Kromě údaje z Mohelna se všechny nálezy koncentrují v nejvýchodnější části Moravy. Tento silně ohrožený druh se u nás vyskytuje ve středních a vyšších polohách, převážně na otevřených biotopech.

Evansia merens O. P.-Cambridge, 1901: Hadí hora u Jáchymova, 50.3865N, 12.9399E (5643), suťové pole na úpatí Hadí hory, pod kamenem s mravenci (bohužel, zapomnělo se určit mravence), 792 m nad mořem, 1 ♂ a 1 ♀, 17.8.2016, leg. et det. et coll. Antonín Roušar. Ohrožený druh, pravděpodobně myrmekofil. Naposledy zjištěn v hromadě kamení na Černé louce u Telnice v Krušných horách 30.5.2001. Doposud je znám ze šesti kvadrátů. V Čechách se jedná teprve o třetí lokalitu.

Heterotrichoncus pusillus (Miller, 1958): Mohelno, 49.1061N, 16.1888E (6863), NPR Mohelenská hadcová step, 335 m n. m., 3 ♀, prosev mechu a stařiny, 26.5.2017, leg. et det. et coll. J. Dolanský. Druh v červeném seznamu veden jako neznámý. Tři samičky byly odchyceny prosevem mechu a stařiny ve spodní části svahu, v místech z poloviny zarostlých křovinami. Jak naznačuje latinské druhové jméno, je to drobný pavouček, vzhledem připomíná juvenilní exempláře. Na rozdíl od nákresu (MILLER 1971) není příliš patrný široký tmavší výstupek ve střední části epigyny (a to ani u zkoumaných exemplářů z Millerovy sbírky). Z naší republiky byl znám pouze ze sběrů F. Millera z padesátých let minulého století (lokality Pavlov a Brno – Hády).

Jan Dolanský & Antonín Roušar

Hrabalky (Pompilidae) rodu *Anoplius* – specialisté na lov pavouků

Zástupci tohoto rodu patří k malým až středně velkým druhům. Samice si hrabou hnízda v písčité půdě, nebo využívají přirozených dutin. Napadají adultní nebo subadultní pavouky (velikost je směrodatná pro pohlaví budoucí hrabalky) různých čeledí, ale většinou preferují slíďáky. Umí citelně bodnout. Dospělci navštěvují květenství mochen a miříkovitých. Zbarvení hrabalek této skupiny je černé, nebo s částečně červeným zadečkem (MACEK *et al.* 2010).

Hrabalka písečná (*Anoplius concinnus*) je černě zbarvený druh (**obr. 1**). Loví výhradně slíďáky a na rozdíl od předchozích druhů je ukládá ve vícekomorovém hnízdě nejčastěji vyhrabaném v písku, ale může hnízdit ve výletových otvorech hmyzu a jiných dutinách (např. v ulitách hlemýžďů rodu *Helix*). Samice jsou schopné lovit pavouky i na hladině mělkých vod (příbuzný severoamerický druh, hrabalka *Anoplius depressipes* se dokonce za lovcem *Dolomedes tenebrosus* potápí pod hladinu). Hrabalka písečná obývá písčité lokality, včetně intravilánů měst. Je hojná v nížinách i v podhůří.

Hrabalka černá (*Anoplius nigerrimus*) je předchozímu druhu velmi podobná. Je však více adaptabilní, jak v hnízdění, tak v nárocích na biotop. Kromě slíďáků loví i lovcíky. Pokud hnízdí v rákosovém stéblu, specializuje se na lov západníka *Clubiona phragmitis*. Vyskytuje se hojně na okrajích lesů, březích řek i rašeliništ. Vystupuje i do hor.

Další černě zbarvené hrabalky: *Anoplius caviventris*, *A. alpinobalticus* a *A. tenuicornis* patří k vzácným druhům. První dvě jmenované hnízdí ve stéblech rákosy (pro tento účel mají samice mají modifikované končetiny) a místem výskytu jsou vlhké i sušší biotopy (MACEK *et al.* 2010). V posledních letech také postindustriální stanoviště. *Anoplius tenuicornis* je horský druh, který hnízdí v dutinách, ale hrabe i vlastní nory.

K červeně zbarveným druhům patří **hrabalka pocestní (*Anoplius viaticus*) (obr. 2)**. Je zároveň největším zástupcem rodu (8–14 mm). Je také jediná z hrabalek, která přezimuje. Za tímto účelem si samice na podzim hrabou poměrně hluboké nory (MACEK *et al.* 2010). Při lovu upřednostňují slíďáky rodu *Trochosa* (WOLF 1971). Pavouka opakovaně paralyzují do spodní strany hlavohruď. Paralyzace může být přechodná nebo trvalá (v závislosti na druhu pavouka). Poté je kořist odložena nejčastěji na nízkou vegetaci. Během hloubení nory je pravidelně kontrolována. Hrabalka transportuje pavouka do nory pozadu, po předchozím orientačním letu. Pak na pavouka naklade vajíčko a noru zahrabe. Vstup někdy maskuje kousky detritu (BOGUSCH *et al.* 2007). S tímto druhem se můžeme potkat díky hibernaci v časných jarních dnech, na rozmanitých biotopech: v pískovnách, na lesních okrajích a osluněných cestách (MACEK *et al.* 2010).

Dalším druhem s červenými znaky je **hrabalka loupeživá (*Anoplis infuscatus*) (obr. 3)**. Své jméno získala pro vlastnost vylupovat hnízda jedincům vlastního druhu (kleptobióza). Hostitelsky je nespécifická (loví více než dvacet druhů pavouků). Kořisti někdy amputuje za coxou jednu nebo více končetin a následně z rány saje hemolymfu. Vyskytuje se na biotopech s písčitém podkladem, kde si hrabe šikmé nory. Patří k našim nejhojnějším hrabalkám.

BOGUSCH P., STRAKA J. & KMENT P. (eds) 2007: Komentovaný seznam žahadlových blanokřídlých (Hymenoptera: Aculeata) České republiky a Slovenska. *Acta Entomol. Mus. Natl. Pragae, Suppl. 11*: 1–300.

MACEK J., STRAKA J., BOGUSCH P., DVOŘÁK L., BEZDĚČKA P. & TYRNER P. 2010: *Blanokřídlí České republiky I*. Academia, Praha, 524 pp.

WOLF H. 1971. Prodomus der Hymenopteren der Tschechoslowakei Pars 10: Pompiloidea. *Acta Faun. Entomol. Mus. Natl. Pragae* 14: 1–76.

Jan Erhart

Obr. 1: Černě zbarvená hrabalka *Anoplius concinnus* po vylíhnutí z rákosového stébla (foto J. Erhart).

Obr. 2: Hrabalka *Anoplius viaticus* pevně uchopí před transportem pavouka (*Trochosa* sp.) za spodní část sternu (foto J. Erhart).

Obr. 3: Druh *Anoplius infuscatus* příležitostně paralyzuje pavouka do ústní partie (foto J. Erhart).

Obr. 4: Jelikož jsou hrabalky rodu *Anoplius* adaptované na lov epigeických druhů pavouků, může nastat situace, kdy se sami stanou kořistí síťového pavouka *Enoplognatha ovata* (foto J. Erhart).

Překvapení pod mikroskopem

V červnu jsem našel na nízké zídce rodinného domu nehybného, ale zachovalého pavouka. Pravděpodobně *Philodromus collinus* C. L. Koch, 1835. Protože jsem byl zvědavý, tak jsem si ho dal do dlaně a odnesl pod mikroskop. A ono překvapení: nejdříve to bylo torzo hlavohrudi bez končetin, potom podiv nad "dokonale odlomenými končetinami" a následně objevení vosičky vylézající zpoza pavouka (**obr. 1**). Tato velmi drobná (parazitická) vosička několikrát podlézala a vystupovala po hlavohrudi pavouka, několikrát poodešla nebo poodletěla od pavouka a zase se vrátila (vypnul jsem osvětlení). Poslední děj byl jasný, odletěla.

Antonín Roušar

Pozn. redakce: Dokonalá amputace končetin pavouka (především zástupců rodu *Clubiona*, *Philodromus* a *Cheiracanthium*) je vizitkou kosmopolitní hrabalky černé (*Auplopus carbonarius*). Hrabalka tak činí ryze z praktických důvodů; kořist musí zabrat co nejméně místa v předem připravené hliněné buňce a transport letem pavouka zbaveného končetin je mnohem snadnější. Hrabalky obecně rády sají hemolymfy prýstičí z vpichu po paralyzaci nebo z ran amputovaných končetin. Je to případ i vyfotografované chalcidky (častěji než na pavoucích parazitují v jejich snůškách vajíček). Pavouk je i přes tyto ztráty stále naživu a je následně zkonzumován larvou hrabalky. (JE)

Obr. 1: Listovník *Philodromus collinus* s amputovanými končetinami, dílem hrabalky *Auplopus carbonarius*, a chalcidkou olizující prýstičí hemolymfy (foto A. Roušar).

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA

30th European Congress of Arachnology

30. evropský arachnologický kongres se letos konal ve městě Nottingham (Anglie) na Nottingham University ve dnech 20.–25.8.2017. Hlavní organizátorkou byla milá Sara Goodacre z místní univerzity. Kongresu se zúčastnilo 109 arachnologů z 27 zemí (všech kontinentů). Českou výpravu reprezentovalo 14 arachnologů, což byla po domácích Britech nejpočetnější výprava! Kromě řady zajímavých přednášek a posterů proběhly i exkurze (mj. do Sherwoodského lesa), tradiční „Russian party“ a velmi přátelské večery. Za zmínku stojí návštěva nejstarší hospůdky v Británii (Ye Olde Trip to Jerusalem) či bar v katedrále v centru Nottinghamu. Česká výprava si odvezla i dvě ocenění: J. Raška za přednášku a J. Plíšková za poster. Příští rok se 8.–13.7.2018 koná evropský kongres v maďarském městečku Vác!

Příspěvky české výpravy (uvedeny jsou pouze prvoautorské; přednášky zvýrazněny tučně):

DOLEJŠ & HANKO: Reproduction and ontogeny of *Zorocrates guerrerensis* Gertsch & Davis, 1940 (Araneae: Zoropsidae)

JUST a kol.: Phylogeography and species delimitation of Alpine pseudoscorpion *Roncus alpinus* (Pseudoscorpiones: Neobisiidae)

KORENKO a kol.: Resurrection of the spider parasitoid genus *Millironia* Baltazar 1964 (Ichneumonidae, Ephialtini)

KREJČÍ a kol.: *Zodariion ohridense* (Araneae: Zodariidae) – a new record for Central Europe

LÍZNAŘOVÁ: Is venom of prey-specialised spiders (Araneae) more effective in paralysis of focal prey?

MACHAČ a kol.: Distribution of spiders obtained by window flight traps on trunks in oak forest mosaics in Podyji National Park

MICHÁLEK a kol.: Silk or venom? Alternative capture traits employed by myrmecophilous specialist and generalist spider

MICHALKO a kol.: Neem application alters the relationship between predatory activity and behavioural predictability along a prey-density gradient in the spider *Oxyopes lineatipes*

NOVOTNÝ & HULA: Is araneophagy a reason for the spread of the Daddy Long-legs spider *Pholcus phalangoides*?

PEKÁR a kol.: The golden mimicry complex uses a spectrum of defenses to deter a community of predators

PLÍŠKOVÁ a kol.: Utilization of molecular cytogenetic markers in the study of karyotype dynamics in the family Buthidae (Arachnida, Scorpiones)

PLÍŠKOVÁ a kol.: Cryptic diversity, endemism and biogeographical history in Alpine scorpions (Euscorpidae: *Euscorpis*)

RAŠKA & PEKÁR: Do ladybird spiders (Araneae: Eresidae) really mimic ladybirds?

ŘEZÁČ a kol.: Taxonomic revision and insights into the speciation mode of the spider *Dysdera erythrina* species-complex (Araneae: Dysderidae): sibling species with sympatric distributions

ŘEZÁČ a kol.: Morphological and functional diversity of minor ampullate glands in spiders from the superfamily Amaurobioidea (Entelegynae: RTA clade)

SENTENSKÁ a kol.: Sensory organ found in the male pedipalp of an entelegyne spider

ŠTEPÁNKOVÁ & HULA: Overwintering of spiders in terrestrial molluscs shells in eastern Slovakia

Ondřej Machač

Česká výprava v Nottinghamu (foto O. Michálek)

115. arachnologický seminář Brno 2017

Dne 2.12.2017 se konal již 115. arachnologický seminář, tentokrát na půdě Masarykovy univerzity v Brně. Pořádání semináře se ujal Stano Pekár. Dopolední blok byl ve znamení přednášek, poté následoval společný oběd v nedaleké restauraci a v odpoledním bloku se probíraly novinky v ČAS, webové stránky a databáze. Semináře se zúčastnilo 25 členů a příznivců ČAS.

Program semináře

RŮCKL & V. KROC: Nezapomínejme na křížáka *Larinioides ixobolus*
 JELÍNEK: *Pardosa maisa* – slídák slaništní?
 RŮŽIČKA & V. HULA: Další nová třesavka u nás
 RŮŽIČKA: Šplh po vlákně
 PAJPACH: Mechanismy karyotypové evoluce u křížáků
 MACHAČ: Česká arachnologická společnost v roce 2017

Ondřej Machač

Šplh po vlákně

Rope climbing. *Rope climbing. Spiders are very inspirative animals – Arachne in Greek mythology, Iktomi in Lakota mythology, Spider-Man in modern comics, World Wide Web. Spiders are also well known as excellent climbers. Rope climbing is also a human sport in which competitors attempt to climb up a suspended vertical rope using only their hands. Between 1896 and 1932, rope climbing represented a discipline of Olympic games. In 1924, in Paris, Czech representative Bedřich Šupčík won a golden medal in climbing on a rope to the height of eight metres. Enthusiasts in the Czech Republic resurrected this sport in 1993, and hold local and national competitions. I would like to encourage arachnologists to be active in this discipline, which is so typical for spiders!*

Pavouci patří k velmi inspirativním živočichům. Dívku Arachné známe z řecké mytologie 🕸. U indiánů Lakotů se bůžek-šibal jménem Iktómi zjevuje v podobě pavouka 🕸🕸. Spiderman – pavoučí muž – je hrdinou moderních komiksů, filmů, her 🕸🕸🕸. I pojem z nejmodernějších, světová internetová síť – World Wide Web – je inspirován pavučinou.

U pavouků obdivujeme jednak jejich schopnost tkát velmi komplikované sítě k lovu kořisti, a jednak schopnost se po pavučinových vlákněch s absolutní jistotou pohybovat. O detailech toho, jak pavouk vlákno nahmátne a uchopí, se ví málo.

Ale i lidé mohou šplhat. Šplh po laně byl zařazen mezi disciplíny prvních novodobých olympijských her v Athénách v roce 1896. Jelikož výšku 14 m zdolal tehdy jediný řecký závodník, byla v příštích letech – pokud byl šplh zařazen – délka zkrácena na přibližně osm metrů. Na olympiádě v Paříži, v roce 1924, zvítězil na osmimetrovém laně náš závodník Bedřich Šupčík a byla to první zlatá olympijská medaile pro Československo. Naposledy byl na olympiádě šplh zařazen v Los Angeles roku 1932. V USA se šplh v rámci gymnastických soutěží udržel až do začátku šedesátých let.

Po změně poměrů u nás si v Sokole Přebram vzpomněli na našeho borce a v roce 1993 se konal Memoriál Bedřicha Šupčíka. Záhy se objevili další organizátoři a dnes se pořádá do roka asi osm velkých cen v olympijském šplhu. Od roku 2002 pak mistrovství republiky. Šplhá se ze sedu, bez přírazu, do výše osmi metrů. Šplh po laně je populární i ve Francii. Šplh na 14metrovém laně se označuje jako olympijsko-athénský šplh. Nejlepšího času světa na osmimetrovém laně dosáhl Aleš Novák (4,87 s), na čtrnáctimetrovém tentýž borec (14,03 s) 🕸🕸🕸🕸.

Zatím se ovšem šplhalo bez arachnologů. Abych vám prošplhal cestu, tak jsem se v neděli dne 26. listopadu 2017 zúčastnil velké ceny v olympijském šplhu v Písku. Závodil jsem za Českou arachnologickou společnost a skončil jsem v kategorii veteránů pátý. I vyzývám vás:

Arachnologové všech zemí, šplhejte!

🕸 <https://cs.wikipedia.org/wiki/Arachn%C3%A9>
 🕸🕸 <https://en.wikipedia.org/wiki/Iktomi>
 🕸🕸🕸 <https://cs.wikipedia.org/wiki/Spider-Man>
 🕸🕸🕸🕸 <http://www.svetsplhu.cz/>

Vlastimil Růžička (foto A. Růžička)

Arachnologický spravodaj

Pozn. redakce: V minulém čísle vyšel tento příspěvek s obsahem Arachnologického spravodaje bez doprovodného textu, zde přinášíme komentovanou podobu příspěvku.

Náš arachnologický zpravodaj *Pavouk* měl svého předchůdce, a to *Arachnologický spravodaj*. Ten vydával Jaroslav Svatoň v Martině. Pokud víme ze svázaného kompletu z pozůstalosti J. Buchara (uloženého v zoologickém oddělení Národního muzea), byly vydány čtyři ročníky zpravodaje. Zpravodaj je psán na psacím stroji. První, nestránkovaný ročník je složen z příspěvků napsaných většinou na průklepovém papíře, další dva jsou již stránkované a namnoženy z tiskové blány. Fotografie jsou nalepené či uchycené v různých. Poslední ročník je opět nestránkovaný.

Ročník 1, 1975

MILLER F.: Úvodní slovo

SVATOŇ J.: Súčasný stav a úlohy československej arachnológie

BÍLEK P.: Dílčí zpráva o výzkumu arachnofauny Krásnohorské pahorkatiny

HAJER J.: Příspěvek k problematice struktury kribela a kalamistra

KRUMPÁL M.: Príspevok k poznaniu fauny štúrikov a koscov Slovenska

KASAL P.: *Mysmena jobi* Kraus, zástupce nové čeledi pavouků pro ČSSR

HROZNÁR P.: Kosce (Opilioneida) ŠPR Rozsutec

ŽITŇANSKÁ O.: Príspevok k poznaniu štyroch druhov, nových pre ČSSR

Rezolúcia

Podrobný popis nálezu druhu *Microdipoena jobi* (Kraus, 1967) byl později řádně publikován (KASAL 1982). Žitňanskou avizované nálezy druhů *Spermophora senoculata* (Dugès, 1836), *Triaeris stenaspis* Simon, 1892, *Xysticus viduus* Kulczyński, 1898 a *Sauron rayi* (Simon, 1881) byly o rok později publikovány v časopise *Biológia* (MILLER & ŽITŇANSKÁ 1976a, b).

Rezoluce vzešla z jednání 1. celostátního sjezdu československých arachnologů, který se konal ve dnech 14.–20. června 1974 v Turčianských Teplicích. Je v ní obsažen návrh na vytvoření Arachnologické sekce při Slovenské entomologické společnosti a je konstatováno, že: „je potřebné vydávat bulletin, v ktorom by boli zhrnuté faunistické aj iné výsledky, dosiahnuté v každom kalendárnom roku.“

Ročník 2, 1976

MILLER F.: Příspěvek k poznání československých druhů rodu *Lepthyphantes* Menge, 1866 (str. 1)

KOHN M.: Zpráva o výzkumu arachnofauny v oblasti Děčínských stěn (str. 5)

JEDLIČKOVÁ J.: Zaujímavé nálezy pavúkov v Jurskom šúri (str. 7)

SVATOŇ J.: Niektoré zaujímavé a vzácne druhy pavúkov štátnej prírodnej rezervácie Čičovské mŕtve rameno (str. 11)

ŽITŇANSKÁ O.: Nález druhu *Enoplognatha (Theridion) instabile* Cambr (str. 13)

ANTUŠ M.: Výskyt plachetnatky *Ostearius melanopygius* (O. P.-Cambr.) (Araneae: Linyphiidae) v Československu (str. 13)

KASAL P.: Arachnologická exkurze Šumava, 27.–29. červen 1975. Přehled zajímavějších nálezů

(str. 16)

ANTUŠ M.: Co jsem našel na Šumavě (str. 17)

ŠILHAVÝ V.: Sekáči (Opilionidea) nalezení během arachnologických dnů na Šumavě (str. 18)

ŠILHAVÝ V.: Péče o potomstvo u sekáčů (str. 20)

KRUMPÁL M.: Metodika ekologického výskumu v arachnologii (str. 21)

KASAL P.: Biochemické metody v taxonomii (str. 25)

ŠILHAVÝ V.: † A. M. Chickering (str. 26)

ŠILHAVÝ V.: VII. Mezinárodní arachnologický kongres (str. 26)

KASAL P.: Konrad Thaler: *Trogloneta granulum* Simon (str. 28)

V Millerově článku jsou cenné poznámky ke druhům *Palliduphantes milleri* Starega, 1972, *Formiphantes lephthyphantiiformis* (Strand, 1907), *Improphantes improbulus* (Simon, 1929), *Ipa terrenus* (L. Koch, 1879), *Palliduphantes alutacius* (Simon, 1884) a *Palliduphantes pallidus* (O. Pickard-Cambridge, 1871).

Milan Antuš uvádí pozoruhodný nález desítek jedinců a kokonů plachetnatky *O. melanopygius* za mrazivých prosincových a lednových dnů pod tlejícími balíky slámy na polích u Prahy.

Pavel Kasal uvádí první nálezy *Dictyna major*, a to nejen na Mrtvém luhu v průběhu exkurze konané dne 27.6.1975, ale i nález jedné samice na Jezerní slati dne 19.7.1973. V publikaci (KASAL 1981) je tento nález opomenut, byť materiál je uložen ve sbírce F. Millera (KŮRKA 1994).

Noticka P. Kasala, inspirovaná nálezem druhu *Microdipoena jobi*, se týká dalšího druhu čeledi Mysmenidae, a to druhu *Trogloneta granulum*. Ten byl popsán roku 1922 z jeskyně ve Francii, a K. Thaler jej našel roku 1973 v Alpách. Je to zmínka prorocká; roku 1986 byl tento druh nalezen i na našem území (RŮŽIČKA 1993).

Ročník 3, 1978

BUCHAR J.: Neznámý slíďák z území jižní Moravy (str. 1)

KRUMPÁL M.: Příspěvek k poznání československých štúrikov čeladě Chthoniidae (str. 2)

KASAL P.: Vývojové aspekty otrnění nohou a chaetotaxe u čeledi Linyphiidae a Micryphantidae (str. 5)

ŠILHAVÝ V.: Korejšťi sekáčů (str. 8)

Organizačné správy (str. 10)

SVATOŇ J.: Nekolko poznámok k plánu činnosti Sekcie na rok 1978 (str. 11)

Za nález dalšího exempláře neznámého slíďáka, nalezeného v roce 1969 při průzkumu rákosin u Nesytu, nabízel docent Buchar při exkurzi studentům láhev rumu. Bohužel, nenašli jsme ho. Až později jsme zjistili, že žije početně ne v rákosinách, ale na přilehlém slanisku. Mezitím ho na rašeliništích našli Finové v roce 1980. Je to *Pardosa maisa* Hippa & Mannila, 1982. Jan Buchar se podílel na morfologické analýze druhu a ve vzniklé studii (MILASOWSKY *et al.* 1999) je článek z *Arachnologického spravodaje*, vybavený přesnou ilustrací makadla, citován.

V plánech činnosti uvádí J. Svatoň, že by bylo potřeba vydávat informační zpravodaj pravidelně, a to dvakrát ročně.

Ročník 4, 1979

Správa o činnosti Arachnologické sekcie Slenenskej entomologickej spoločnosti pri SAV za rok 1978

Rezolúcia

Rozdelenie čeladí pavúkov s príslušnými špecialistami

Informácia o arachnologických materiáloch v našich zbierkach

Adresár členov Arachnologickéj sekcie

BUCHAR J.: Sedmý mezinárodní arachnologický kongres v Exeteru

V rezoluci se uvádí: „Hlavným zdrojom a formou informácií zostáva *Arachnologický spravodaj*. Bude vydávaný 2x ročne. Uzávierka čísiel je 15.III. a 15.IX. Jednotlivé čísla budú vydávané do 2 mesiacov od uzávierky.“ – Ale i kolegové ze Slovenska potvrzují, že čtvrtý ročník byl nejspíše ročníkem posledním.

Nám se daří vydávat zpravodaj *Pavouk* většinou dvakrát ročně od roku 1995. Takže již třináctým rokem!

Literární odkazy

KASAL P. 1981: Faunistic records from Czechoslovakia. Araneida. *Acta Entomol. Bohemoslov.* **78**: 351.

KASAL P. 1982: *Theridion antusi* sp. n. and *Mysmena jobi* from Czechoslovakia (Araneida, Theridiidae and Symphytognathidae). *Acta Entomol. Bohemoslov.* **79**: 73–76.

KŮRKA A. 1994: Přehled druhů pavouků (Araneida) ve sbírce Prof. F. Millera (Zoologické sbírky přírodovědeckého muzea – Národního muzea), část I. *Čas. Nár. Muz., Řada přírodověd.* **163**: 43–54.

MILASOWSKY N., BUCHAR J. & ZULKA K. P. 1999: Morphological variation in *Pardosa maisa* Hippa & Mannila 1982 (Araneae, Lycosidae). *Senckenberg. biol.* **79**: 11–18.

MILLER F. & ŽITŇANSKÁ O. 1976a: Ein Beitrag zur Kenntnis der slowakischen Spinnenfauna. *Biológia* **31**: 313–318.

MILLER F. & ŽITŇANSKÁ O. 1976b: Einige bemerkenswerte Spinnen aus der Slowakei. *Biológia* **31**: 81–89.

RŮŽIČKA V. 1993: Spiders in South Bohemian stony debris. *Acta Universitatis Purkynianae 3, Studia Biologica* **1**: 9–18.

Vlastimil Růžička

Noví členové ČAS za rok 2017

Juraj Ando	ARA, PSE	juraj.ando@gmail.com
Petr Beneš	ARA	petrbenes87@gmail.com
Ondřej Michálek	ARA	michalek.ondrej@mail.muni.cz
Zdeněk Papoušek	ARA	brkous@seznam.cz
Aleš Petrusek	ARA	alf86@seznam.cz
Radka Petrusková	ARA	rraddkka@gmail.cz
Miriám Valdecká	ARA	valdeckam@email.cz
Zdeněk Vermouzek	ARA	verm@birdlife.cz

ČAS má nyní 73 členů. *Vítejte!*

Kolegové, kteří letos ukončili studium

Doktorské

Lenka Sentenská (školitel: S. Pekár, oponenti: M. Řezáč a J. Zukal)

Tomáš Krejčí (školitel: P. Saska a M. Řezáč, oponenti: P. Dolejš, J. Hajer a S. Korenko)

Radek Michalko (školitel: S. Pekár, oponenti: K. Birkhofer a O. Nedvěd)

Gratulujeme!

LITERATURA

Česká bibliografie 2017

Pavouci

- DOLANSKÝ J. 2017: Předběžný průzkum pavouků navrhované přírodní rezervace „Mokřiny pod Křížovou horou“. Preliminary survey of spider fauna of Mokřiny pod Křížovou horou (Eastern Bohemia) suggested as nature Reserve. *Vč. sb. přír. – Práce a studie* **24**: 129–132 (in Czech, English summary).
- DOLEJŠ P. & RÜCKL K. 2017: Two rare spider species (Araneae: Araneidae, Theridiidae) found in the Šumava Mts. *J. Natl Mus., Nat. Hist. Ser.* **186**: 85–92.
- HAJER J., FOBEROVÁ L. & ŘEHÁKOVÁ D. 2017: Silk-producing organs of cribellate and cribellate nymphal stages in *Austrochilus* sp. (Araneae: Austrochilidae): Notes on the transformation of the anterior median spinnerets into the cribellum. *Israel J. Entomol.* **47**: 21–33.
- HAVLOVÁ L., HULA V., NIEDOBOVÁ J. & MICHALKO R. 2017: Effect of adjacent steppe-like habitats on spider diversity in vine plants. *BioControl* **62** (6): 757–768. DOI: 10.1007/s10526-017-9840-x
- JELÍNEK A. 2017: *Pavouci kraje Vysočina [Spiders of the Vysočina Region]*. ZO Českého svazu ochránců přírody Kněžice, 20 pp. (in Czech)
- KADERKA R. 2017: Description of the male of *Bistriopelma matuskai* Kaderka 2015 and a new species of *Bistriopelma* from Peru (Araneae: Theraphosidae: Theraphosinae). *Rev. Peru. Biol.* **24** (3): 231–242. DOI: 10.15381/rpb.v24i3.13904.
- KOŠULIČ O. 2017: Faunistic study on spiders (Araneae) in the Špraněk National Nature Reserve with suggestion to conservation management of the locality. *Acta Univ. Agric. Silv. Mendel. Brun.* **65** (5): 1521–1535. DOI: 10.11118/actaun201765051521.
- KOUTECKÝ D., FROUZ J. & HOŠŤÁLKOVÁ A. 2017 [“2016”]: Zajímavý nález *Eresus sandaliatus* Martini et Goetze, 1778 z Černockého vrchu u Malé Černoce na Podbořansku (severozápadní Čechy). Interesting finding of *Eresus sandaliatus* Martini et Goetze, 1778 on Černocký vrch hill near Malá Černoc in Podbořany area (northwestern Bohemia). *Sbor. Obl. muz. v Mostě, ř. přír.* **38**: 88–91 (in Czech, English abstract).
- KREJČÍ T. 2017: *Morfologické a histologické adaptace reprodukčních a snovacích orgánů araneomorfních pavouků. Morphological and histological adaptations of the reproductive and silk organs of araneomorph spiders*. PhD thesis, Czech University of Life Sciences, Prague, 111 pp. (in Czech, English abstract)
- MICHALKO R. 2017: *Spiders as Bioagents of Pome Orchard Pests*. PhD thesis, Masaryk University, Brno, 148 pp.

- NOVOTNÝ B., HULA V. & NIEDOBOVÁ J. 2017: Insufficiency in distributional faunistic data in synanthropic spiders: a case study of the occurrence of *Brigittea civica* (Araneae, Dictynidae) in South Moravia, Czech Republic. *Acta Univ. Agric. Silv. Mendel. Brun.* **65** (3): 899–906. DOI: 10.11118/actaun201765030899.
- PEKÁR S., GARCÍA L. F. & VIERA C. 2017: Trophic niche and trophic adaptations of prey-specialised spiders of the Neotropics: a guide. In VIERA C. & GONZAGA M. O. (eds), *Behavioural Ecology of Spiders*. Springer, Cham, pp. 247–274. DOI: 10.1007/978-3-319-65717-2_10
- ŘEZÁČ M., KREJČÍ T., GOODACRE S., HADDAD C., ŘEZÁČOVÁ V. 2017: Morphological and functional diversity of minor ampullate glands in spiders from the superfamily Amaurobioidea (Entelegynae: RTA clade). *J. Arachnol.* **45** (2): 198–208. DOI: 10.1636/JoA-16-010-Rezak.1
- ROUŠAR A. 2017 [“2016”]: Pavouci rašeliniště Na loučkách [sic!] v Krušných horách (severozápadní Čechy). Spiders of the peat bog Na loučkách [sic!] in Krušné hory Mts. (northwestern Bohemia). *Sbor. Obl. muz. v Mostě, ř. přír.* **38**: 73–87 (in Czech, English abstract).
- SENTENSKÁ L. 2017: *Sexual Conflict in Arachnids*. PhD thesis, Masaryk University, Brno, 199 pp.
- SENTENSKÁ L., MÜLLER C. H. G., PEKÁR S. & UHL G. 2017: Neurons and a sensory organ in the pedipalps of male spiders reveal that it is not a numb structure. *Sci. Rep.* **7**: 12209. DOI: 10.1038/s41598-017-12555-5.
- SUROVCOVÁ K., KOŠULIČ O. & HULA V. 2017: Epigeic Spiders from Lowland Oak Woodlands in the South Moravia Region (Czech Republic). *Acta Univ. Agric. Silv. Mendel. Brun.* **65** (4): 1279–1294. DOI: 10.11118/actaun201765041279
- ŠIPOŠ J., HÉDL R., HULA V., CHUDOMELOVÁ M., KOŠULIČ O., NIEDOBOVÁ J. & RIEDL V. 2017: Patterns of functional diversity of two trophic groups after canopy thinning in an abandoned coppice. *Folia Geobot.* **52** (1): 45–58. DOI: 10.1007/s12224-017-9282-3.
- ŠTEPÁKOVÁ & HULA V. 2017: Overwintering of spiders in terrestrial molluscs shells in the wider area of Vranov nad Topľou (Slovakia). *Acta Univ. Agric. Silv. Mendel. Brun.* **65** (3): 647–956. DOI: 10.11118/actaun201765030947.
- UYAR Z. & DOLEJŠ P. 2017: New records and notes on some spiders (Araneae: Lycosidae, Salticidae, Theridiidae) from Turkey. *Entomol. News* **127** (1): 51–63. DOI: 10.3157/021.127.0107.
- ZAMANI A., MIRSHAMSI O., DOLEJŠ P., MARUSIK Y. M., ESYUNIN S. L., HULA V. & PONEP P. 2017: New data on the spider fauna of Iran (Arachnida: Araneae), Part IV. *Acta Arachnol.* **66** (2): 55–71.

Sekáči

- ROUŠAR A. 2017: Výskyt druhů rodu *Trogulus* (Opiliones) na levém břehu řeky Ohře. Occurrence of species of the genus *Trogulus* (Opiliones) on the left riverside of Ohře. *Acta rer. nat.* **20**: 49–51 (in Czech, English abstract).

Britská bibliografie – The Newsletter 139

V tomto čísle britského zpravodaje mě zaujalo, že Britové si usmysleli začít určovat pavouky rovnou v terénu podle vnější morfologie, zbarvení, bez použití studia kopulačních orgánů. Nápad je to dobrý, ale otázku je, zda ve větší míře vůbec realizovatelný...

- BURKMAR R. 2017: Book review: Britain's Spiders by Lawrence Bee, Geoff Oxford and Helen Smith. *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **139**: 11–13.
- CANE-HONEYSETT N. 2017: Tips on labelling. *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **139**: 5–6.
- CATHARINA C. & LONGHORN S. 2017: Record of *Phoneutria* (Araneae: Ctenidae) from Inverbervie, Aberdeenshire. *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **139**: 13–15.

- DE AVILA R. S. JR 2017: Flower trap: a controversial interaction between plants and spiders. *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **139**: 9–11.
- HALLEWELL R. 2017: Crane flies elicit a new capture-feeding behaviour by *Uloborus diversus*. *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **139**: 2–4.
- KILLICK T. 2017: A private moment in the life of a garden spider. *S. R. S. News* **88** In *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **139**: 23–24.
- OXFORD G., SMITH H. & BEE L. 2017: In Bristowe's footsteps: making your mark on arachnology 4. Finding new characters for field ID – an appeal for help. *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **139**: 5.
- PENNEY D. 2017: Book review: A Field Guide to Spiders of Australia by Robert Whyte and Greg Anderson. *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **139**: 8–9.
- ZAMANI A & ANDRÉ J.-M. 2017: First record of the orb-weaver spider *Araneus grossus* (C. L. Koch, 1844) in Iran (Araneae: Araneidae). *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **139**: 6.

Nové knihy

- BEE L., OXFORD G., SMITH H. 2017: *Britain's Spiders. A field guide*. Princeton University Press, Woodstock, 480 pp.
- JELÍNEK A. 2017: *Pavouci kraje Vysočina*. ZO Českého svazu ochránců přírody Kněžice, 20 pp.
- SEYFULINA R. R. & KARTSEV V. M. 2017: *Spiders of European Russia. A pocket guide*. Phytion XXI, Moscow, 432 pp.
- VIERA C. & GONZAGA M. O. 2017: *Behavioural Ecology of Spiders*. Springer, Cham, 437 pp. DOI: 10.1007/978-3-319-65717-2

www.eca2018.hu

Pokyny pro autory

Psaní textu

- **publikování:** zveřejnění článku ve zpravodaji *Pavouk* je považováno za publikaci; plánujete-li svůj příspěvek publikovat v jiném časopise, dodržujte následující pravidla:
 - zprávu pošlete do *Pavouka* až po řádném publikování v jiném časopise
 - zprávu v *Pavoukovi* nedoplňujte obrázky
- **odstavce:** odděľujte jedním stisknutím klávesy Enter (nikoliv několika úhozy mezeríku)
- **latinské jméno rodu a druhu:** pište *kurzívou*
- **datum:** 13.–27.10.2014 (s pomlčkou a bez mezer)
- **jméno autora příspěvku:** *kurzívou* a zarovnání vpravo (nikoliv pomocí několika úhozů mezeríku)
- **odkaz na obrázek:** (obr. 1)
 - je-li součástí textu jen jeden obrázek, odkaz být nemusí
- **popis obrázku: Obr. 1:** Co obrázek ukazuje (foto J. Příjmení)
 - je-li součástí textu jen jeden obrázek, číslo být nemusí
- **použití přejatého obrázku:** pouze se souhlasem původního autora nebo vydavatelství
- **anglický abstrakt:** povinný u taxonomických faunistických příspěvků významem přesahujících hranice ČR, u ostatních velmi žádoucí
 - vložit pod český nadpis
 - psát celý *kurzívou*, překlad názvu článku navíc **tučně**, latinská jména druhů normálním písmem

Citování

- **autor popisu taxonu:** Příjmení, rok
- **citace v textu:** PŘÍJMENÍ *et al.* rok (KAPITÁLKAMI, nikoliv VERZÁLKAMI)
- **citace článku:** PŘÍJMENÍ K. J. rok: Název článku. *Jm. čas. zkr. ročník* (číslo): od–do.
 - je-li název dvojjazyčně, použijte jen český ekvivalent
 - nepište podtituly časopisů (např. *Arachnology Letters*, *Zpravodaj ČAS* atp.)
 - DOI neuvádějte
- **citace knihy:** PŘÍJMENÍ K. J. & PŘÍJMENÍ K. J. rok: *Název knihy*. Vydavatel, město, počet stran pp.
- **citace internetových stránek:** do textu pomocí *, ** atd. a pod text rovnou odkaz

FOTOKOUTEK

Wadicosa cf. fidelis – samice, Wadi Nakhl, Omán, provincie Muscat (foto V. Hula)

Nephila sumptuosa – Wadi Darbat, Omán, provincie Dhofar (foto V. Hula)

Stále vzácnější sekáč *Opilio saxatilis*, který doplácí na rozšiřování konkurenčního druhu *O. canestrinii*, Valtice (foto O. Machač)

Redakce přeje pěkný rok 2018, plný nejen arachnologických zážitků!!

PAVOUK – Zpravodaj České arachnologické společnosti, číslo 43

Vydává: Česká arachnologická společnost

Redakce: Ondřej Machač, Petr Dolejš, Jan Erhart

Adresa redakce: Bratrská 10, 750 02 Přerov

E-mail: machac.ondra@seznam.cz

ISSN: 1804-7254

Zpracováno v programu: Microsoft Word

Titulní strana:

Holocnemus pluchei se svými mláďaty, Prostějov (foto: P. Beneš)

Toto číslo vyšlo 24.12.2017

